

ODRŮDY VINNÉ RÉVY

BÍLÉ ODRŮDY

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Pavlína Šmachová
Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava, příspěvková organizace.
Vzdělávací materiál byl vytvořen v rámci OP VK 1.5 – EU peníze středním školám.*

VELTLÍNSKÉ ZELENÉ

Pravděpodobně pochází z Rakouska, a jedním z rodičů je pravděpodobně Tramín.

Veltlínské zelené se používá do směsí pro známková vína a také jako surovina pro výrobu šumivých vín.

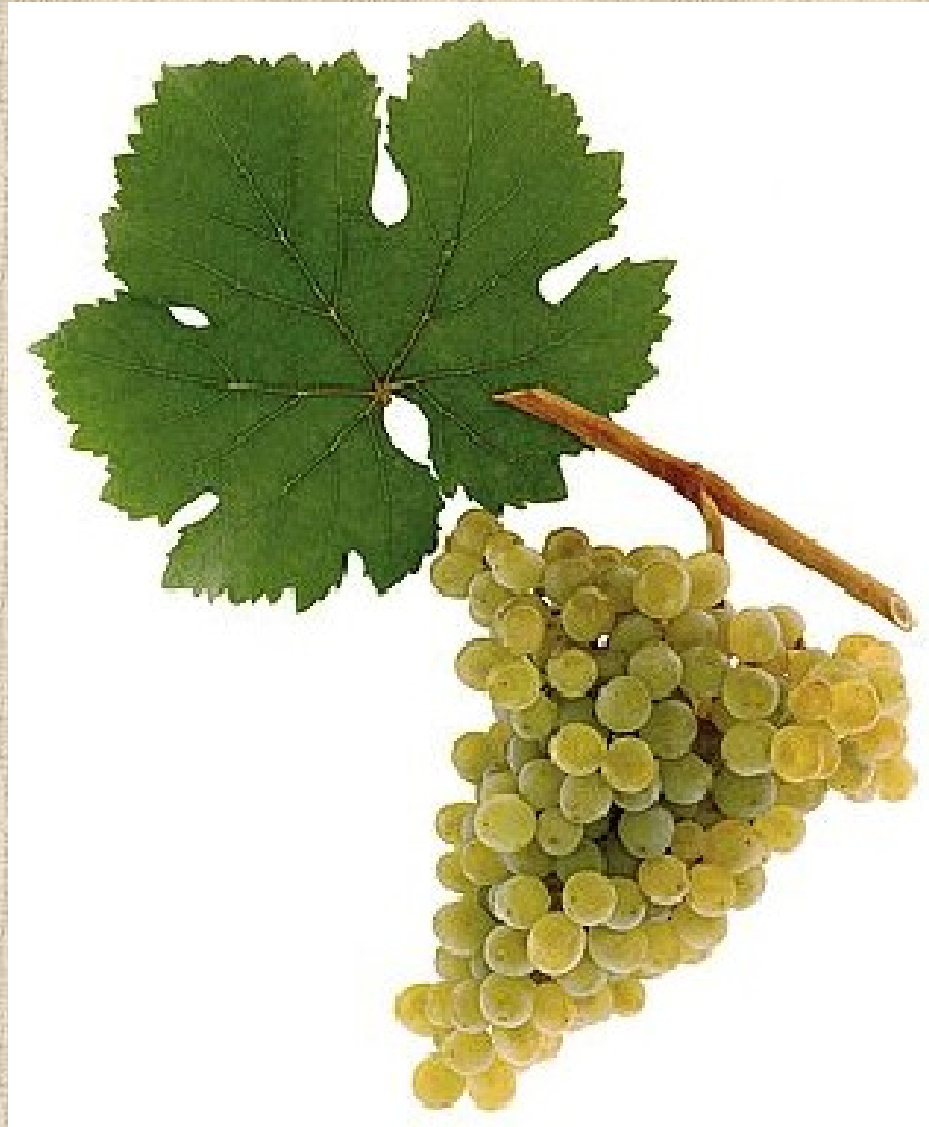
Víno je zelenožluté barvy s větší škálou aromatických látek. Na hlubokých hlinitých půdách dominuje vůně lipového květu, na štěrkovitých půdách prvohorních jsou vůně i chuť hořkomandlové, na půdách sprašových se objevuje kořenitost přecházející do pepřnatosti.

VELTLÍNSKÉ ZELENÉ

Synonymum: Grüner Veltliner

(10,4 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1941

RULANDSKÉ BÍLÉ

Odrůda francouzského původu vznikla jako pupenová mutace z odrůdy Pinot gris.

Nejlepší kvality dosahuje na vápenitých půdách. Je vhodný pro tvorbu výběrů z hroznů, ale také výběrů z bobulí a botrytických sběrů, současně je výbornou surovinou pro šumivá vína.

Zelenožlutá barva, jemná květinová vůně, ve zralém víně se objevuje vůně hrušek, chlebové kůrky i lískových oříšků. Víno je plné, elegantní, nepostrádá nikdy kyseliny a má dlouhý odchod.

RULANDSKÉ BÍLÉ

Synonymum: Pinot blanc

(4,8 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1941

RYZLINK RÝNSKÝ

Ryzlink rýnský je pravděpodobně nahodilým křížencem mezi odrůdou Heunisch a semenáčem Tramínu.

Dnes se pěstuje po celém světě a je zařazován mezi nejkvalitnější odrůdy pro bílá vína. Vyžaduje výborné jižní viniční polohy, nejlépe svažité.

Žlutozelená barva, vůně s náznakem lipového květu, případně broskví, meruněk, ananasu a kdoulí. Minerální plnost přechází do pepřnaté kořenitosti láhvově zralého vína, které se vyznačuje elegancí díky zvýrazněné souhře mezi kyselinami a extraktivními látkami.

RYZLINK RÝNSKÝ

*Synonymum: Rheinriesling,
Riesling*

(7,5 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1941

RYZLINK VLAŠSKÝ

Původ je zatím neznámý a k Ryzlinku rýnskému nemá žádný příbuzenský vztah.

Je nejvíce rozšířen v jihovýchodní Evropě, v severní Itálii, Maďarsku, Slovensku, Rakousku a u nás.

Žlutozelená barva, u mladých vín převažují ovocné tóny rybízu, případně angreštu, později se objevují vůně lučního kvítí, které se pojí s pikantní kyselinou, střední plností, svěžestí a velmi dobrou pitelností.

RYZLINK VLAŠSKÝ

Synonymum: Welschriesling

(7,8 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1941

RULANDSKÉ ŠEDÉ

Pinot gris vznikl mutací z Pinot noir a je rozšířen po celém světě.

Ve slupkách bobulí hroznů je vyšší obsah červeného barviva a mají jemné šedorůžové zbarvení.

Výběry z hroznů a bobulí lze při dostatečném obsahu kyselin a extraktu zařadit mezi bílá vína nejvyšší jakosti.

Zlatožlutá barva, medově nasládlá vůně s jemným pomerančem. Velmi plné víno, obvykle s vyšším obsahem glycerolu i alkoholu, harmonické, vláčné s utlumeným působením kyselin a s dlouho trvající dochutí.

RULANDSKÉ ŠEDÉ

Synonymum: Pinot gris

(4,0 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1941

SAUVIGNON

Pochází z francouzského regionu Bordeaux nebo z oblastí na Loire, vznikl ze samovolného křížení mezi odrůdami Chenin blanc a Tramín.

Sauvignon vyžaduje velmi dobré svahové polohy s chudšími, nejlépe štěrkovitými půdami.

Zelenožlutá barva, ve vůni z méně příznivých ročníků se objevuje hluchavka až kopřiva. U vín z dobře vyzrálých hroznů jsou vůně černorybízové, angreštové a broskvové.

SAUVIGNON

Synonymum: Sauvignon blanc

(4,7 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1952

SYLVÁNSKÉ ZELENÉ

Kdysi bylo Sylvánské zelené nejrozšířenější odrůdou na Moravě, a proto se mu říkalo lidově „Morávka“.

Hrozny jsou středně velké, kompaktní se středně velkými bobulemi velmi příjemné chuti; proto se v minulosti hrozny Sylvánského také konzumovaly jako stolní.

Zelenožlutá barva, neutrální harmonická chuť a jemně kořenitá vůně. Vína rychle vyžívají do vláčné plnosti a kulatosti, kdy se prezentují příjemným dojmem celistvosti.

SYLVÁNSKÉ ZELENÉ

*Synonymum: Sylvánské, Grüner
Silvaner*

*(0,6 % z celkové plochy vinic ČR)
Zápis do Státní odrůdové knihy 1941*

TRAMÍN ČERVENÝ

Tramín je geneticky velmi podobný volně rostoucí lesní révě, z níž mohl vzniknout nahodilým křížením s některou dávnou kulturní odrůdou pěstovanou Římany.

Jedná se aromatickou odrůdu s vyšším obsahem barviva ve slupkách bobule.

Zlatožlutá barva, výrazná medově hrozinková vůně se závany aromatických látek čajové růže a při láhvvové zralosti i skořice a pomeranče. Víno je velmi plné, s vyšší viskozitou a jeho harmonie je založena na nižším obsahu kyselin a často i na zbytkovém cukru.

TRAMÍN ČERVENÝ

*Synonymum: Tramín,
Gewürztraminer*

*(3,1 % z celkové plochy vinic ČR)
Zápis do Státní odrůdové knihy 1941*

VELTLÍNSKÉ ČERVENÉ RANÉ

Původ není jednoznačný, ale stejně jako Neuburské vznikla i tato odrůda nahodilým opylením Sylvánského zeleného pylem Veltlínského červeného. K nám se odrůda rozšířila z Dolního Rakouska.

Vzhledem k nízkému obsahu kyselin zraje víno poměrně rychle, využívá k urychlenému zrání směsí vín této odrůdy s odrůdami pozdními, jako je Ryzlink vlašský.

Zlatožlutá barva, velmi neutrální vůně, středně plné a harmonické víno s nižším obsahem kyselin. Při vyšší cukernatosti moštů se objevují i medové tóny.

VELTLÍNSKÉ ČERVENÉ RANÉ

Synonymum: Malvasier, Malvasia

(1,5 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1952

CHARDONNAY

Pochází z Burgundska a vznikla křížením odrůd Pinot noir a Heunisch. Je rozšířená po celém světě

Spolu s odrůdami Ryzlink vlašský a Veltlínské zelené se používá k výrobě našich kvalitních šumivých vín.

Zelenožlutá až nazlátlá barva s vůní čerstvých jablek, ve vyzrálém víně je cítit med a lískové oříšky. Z teplých oblastí víno tropického charakteru s vůní manga, smetany, banánů, ananasů, žlutého melounu a někdy medu i karamelu, či másla..

CHARDONNAY

*(4,0 % z celkové plochy vinic ČR)
Zápis do Státní odrůdové knihy 1987*

NEUBURSKÉ

Pochází z Rakouska, kde bylo réví této odrůdy údajně v šedesátých letech 19. století vyplaveno Dunajem na břeh u Oberarnsdorfu v oblasti Wachau.

Jedná se o nahodilého křížence mezi odrůdami Veltlínské červené a Sylvánské zelené.

Světle zlatožlutá barva, v mladém víně jsou vůně ořechů, ve zrajícím přecházejí do vůní červeného ovoce, stoupá viskozita vína a objevují se vůně smetany.

NEUBURSKÉ

Synonymum: Neuburger

(2,2 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1941

MÜLLER THURGAU

Tato odrůda vznikla křížením Ryzlinku rýnského a Madlenky královské, které v roce 1882 uskutečnil profesor botaniky Herrmann Müller, původem ze švýcarského kantonu Thurgau.

V našich zemích došlo k masivnímu rozšíření kolem roku 1930 a tím vytlačil odrůdy Neuburské a Sylvánské zelené.

Zelenožlutá barva, muškátově ovocná vůně s tóny grepu či broskve. Středně plné, harmonické a příjemně pitelné víno, nenáročného a svěžího charakteru.

MÜLLER THURGAU

Synonymum: Rivaner

(10,9 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1941

MUŠKÁT MORAVSKÝ

Tato moravskou odrůdu s jemným muškátovým aroma byla vyšlechtěna z odrůd Muškát Ottonel a Prachttraube. Původní název byl odvozen od začínajících písmen odrůd, ze kterých byl vyšlechtěn. Tedy MOPR.

Obsah kyselin je nižší, a proto je nutné pro výrobu suchých vín sklízet hrozny včas. Je vhodná pro výrobu burčáku.

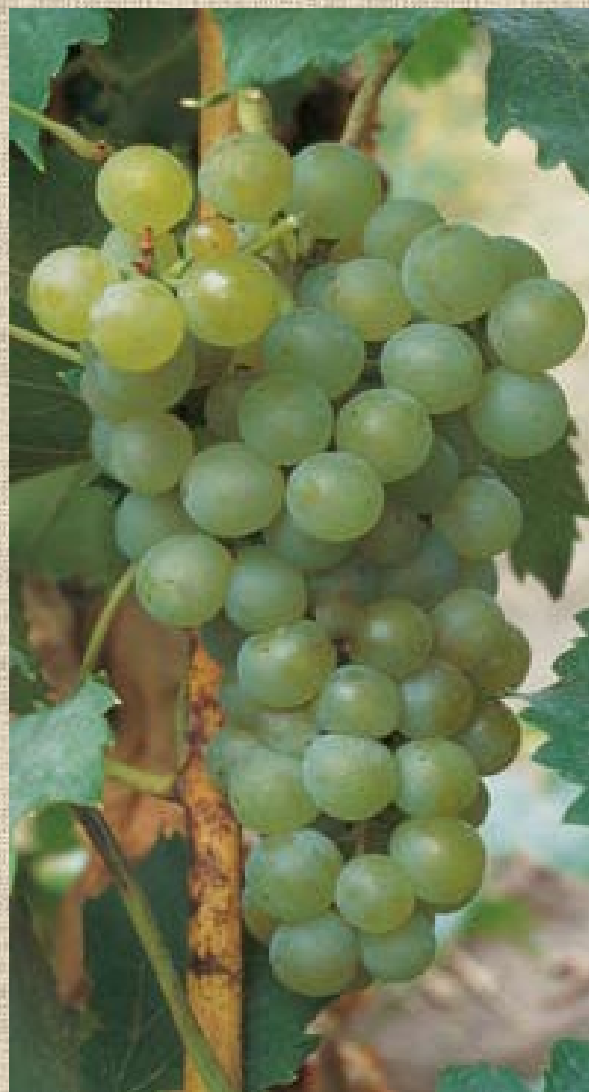
Zelenožlutá barva, květinově muškátová vůně, mnohdy s aroma citrusových plodů, lehký charakter vína s příjemnou harmonií, pokud je ve víně dostatek kyselin.

MUŠKÁT MORAVSKÝ

Synonymum: MOPR

(1,9 % z celkové plochy vinic ČR)

Zápis do Státní odrůdové knihy 1987

AURELIUS

Odrůda vznikla v ČR křížením odrůd Neuburské a Ryzlink rýnský. Nejrozšířenější je v mikulovské vinařské podoblasti.

Kvalitní, plné víno má svěží a elegantní charakter Ryzlinku rýnského s intenzivnějšími aromatickými látkami širšího spektra, což vytváří příjemnou kořenitost.

Zelenožlutá barva, vůně podobná Ryzlinku rýnskému, ale intenzivnější, kdoulově-lipová, víno až mohutné, harmonické, mírně kořenité.

AURELIUS

*(0,3 % z celkové plochy vinic ČR)
Zápis do Státní odrůdové knihy 1983*

IRSAI OLIVER

Tato aromatická odrůda s vůní muškátu byla vyšlechtěna křížením odrůd Bratislavské biele a Čabaňská perla.

Irsai Oliver byla původně rozšiřována jako stolní odrůda a dodnes se často objevuje na zahradních pergolách. Je vhodná pro výrobu burčáku.

Světle žlutá barva, muškátová vůně, jemná kořenitost chuti, nižší až nízký obsah kyselin. Po vyžrání plné, s typickou muškátově-kořenitou vůní a nízkým obsahem kyselin.

IRSAI OLIVER

*(0,4 % z celkové plochy vinic ČR)
Zápis do Státní odrůdové knihy 1975*

PÁLAVA

Odrůda byla vyšlechtěna v ČR křížením odrůd Tramín červený a Müller Thurgau.

Šedočervené bobule mají oválný tvar a tuhou slupku a víno je charakterově podobné Tramínu, mívá nižší kořenitou plnost, ale díky poněkud vyššímu obsahu kyselin mívají vína Pálavy jemnější harmonii a jsou pro mnohé konzumenty přitažlivější.

Zlatožlutá barva, tramínová vůně po růžích je doplněna vůní vanilky. Víno plné, s nižším obsahem kyselin, vláčné a s dlouho trvající dochutí.

PÁLAVA

*(0,8 % z celkové plochy vinic ČR)
Zápis do Státní odrůdové knihy 1977*

